

Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 3, 4 og 5 behandles under ett.

– Det anses vedtatt.

Sak nr. 3 [11:19:35]

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2017 vedrørende rammeområde 19 Tilfeldige utgifter og inntekter, rammeområde 20 Finansadministrasjon mv., rammeområde 22 Utbytte mv., samt garantier under Finansdepartementet, statsbudsjettets 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland (Innst. 5 S (2016–2017), jf. Prop. 1 S (2016–2017), Prop. 1 S Tillegg 2 (2016–2017) og Prop. 1 S Tillegg 5 (2016–2017))

Sak nr. 4 [11:20:33]

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Janne Sjelmo Nordås, Geir Pollestad, Trygve Slagsvold Vedum og Anne Tingelstad Wøien om den planlagte sentraliseringen av Skatteetatens kontorstruktur (Innst. 149 S (2016–2017), jf. Dokument 8:119 S (2015–2016))

Sak nr. 5 [11:21:02]

Innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet 2016 (Innst. 150 S (2016–2017), jf. Prop. 34 S (2016–2017))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det – innenfor den fordelte taletid – blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Hans Olav Syversen (KrF) [\[11:21:52\]](#) (komiteens leder og ordfører for sakene nr. 3 og 5): Jeg er sikker på at presidenten skjønner at dette er vårt bidrag til den effektiviseringsreformen som er omtalt i en av innstillingene som vi nå behandler.

Jeg skal være veldig kort. Når det gjelder sak nr. 3, innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2017 vedrørende rammeområder 19, 20, 22 og 90-poster og kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland, vil jeg i grunnen bare vise til at dette er en del av det store debattopplegget vi hadde under finansdebatten. Så jeg har ikke behov for å gjenta argumentene for de posisjoner vi har inntatt i den saken.

Når det gjelder sak nr. 4, som gjelder den planlagte sentraliseringen av Skatteetatens kontorstruktur, som det heter i Dokument 8-forslaget, har vi fra Kristelig Folkepartis side

fremmet et eget forslag, som jeg gjerne vil referere og ta opp. Det gjelder mindretallsforslag nr. 1 i innstillingen:

«Stortinget ber regjeringen om å foreta en ny vurdering av antall statlige skattekontorer ut fra overordnede distriktpolitiske vurderinger og betydningen statlige arbeidsplasser har i denne sammenheng.»

Bakgrunnen for vårt forslag er at det er en omfattende endring i strukturen som nå skjer. Vi registrerer at regjeringen selv – uten egentlig å gi noen særskilt begrunnelse – har føyd på noen kontorer i tillegg til det forslaget som er fra etaten. Det sier meg at her har man kanskje diskutert noen kontorer ut fra distriktsmessige hensyn, men det er det vanskelig å se ut fra det som regjeringen selv har skrevet. Vi mener at dette er å gå for langt i å legge ned kontorer, og vil derfor fremme dette forslaget for å få en ny vurdering ut fra de forutsetninger som jeg nevnte i mitt innlegg.

Når det gjelder sak nr. 5, innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet for 2016, vil jeg ta opp Kristelig Folkepartis forslag, som handler om mindreforbruk når det gjelder innsatsstyrt finansiering i helsevesenet. Vi foreslår at de midlene ikke inndras, men overføres til de regionale helseforetakene.

Dermed har jeg tatt opp de forslagene vi har i samtlige innstillinger.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Svein Flåtten (H) [\[11:25:31\]](#): Jeg skal konsentrere meg om vår fagproposisjon og Innst. 5 S, hvor det ikke er de store uenighetene, men hvor det er betydelige og kraftige merknader fra særlig Arbeiderpartiet rundt regjeringens oljepengebruk i de ordinære budsjetter. Jeg blir fristet til å assosiere dette med skriftstedet om å se splinten i sin brors øye, mens man ikke blir var bjelken i sitt eget.

Det er en gjentatt kritikk av regjeringens oljepengebruk, og jeg tror det er en dristig kritikk, for man får ikke øye på sin egen bruk, og ikke minst innretningen av den, og heller ikke at man har en skatteøkning på 10 mrd. kr, ca., i hvert eneste budsjett. Hva var egentlig hensikten med å sluse midler fra fondet inn i norsk økonomi hvert år gjennom handlingsregelen? Jo, det skulle skape vekst i økonomien, og det skulle gå til vekstfremmende investeringer i vei, bane, infrastruktur, skole, utdanning, forskning osv. – dette som vi kjenner så godt. Og slik er det blitt. Men under vår regjering har innretningen gått mer mot de riktige investeringer enn under de rød-grønnes. Man kan bare bla opp i nasjonalbudsjettet, og der vil man se at det er en endring i det man bruker på de «riktige» tingene.

Så skulle praktiseringen være slik at man skulle investere mer når tidene gikk imot, og mindre i medgangstider. Vi har hatt motgang – det hadde vi under finanskrisen. Da brukte man mer oljepenger, og vår soliditet og vår oljepengebruk kunne støtte raskt opp under banker og finansinstitusjoner. På samme måte har man møtt oljeprisnedgangen i 2014 og årene etter det med kraftfulle tiltak. Allikevel har man ligget godt under handlingsregelen – det siste året på rundt 3 pst. I løpet av de tre årene har regjeringen brukt 596 mrd. kr av oljepengene, som vi kaller det. Arbeiderpartiet har brukt ca. 590 mrd. kr – og nå har jeg vært veldig hyggelig i utregningen og ikke brydd meg så mye om den budsjetttriksingen som foregikk i fjor, da man hadde en inndekning på penger som man visste ikke ville komme inn, altså en forsvinnende liten forskjell. Allikevel gjør man det til et poeng at fondet visstnok skal gå tomt i 2045, hvis

man forutsetter at bruken er den samme som nå. Men da ser man helt bort fra alle de forbehold som man må ta. Det vil komme kriser, det vil komme nedgangstider, det vil komme oppgangstider – veldig mye kommer til å skje i de årene som ligger foran oss. Da kan man ikke forskuttere at oljepengebruken vil ligge der den har ligget, i den motsyklusen som vi nå har. Tvert imot skriver regjeringen faktisk at handlingsrommet vil bli mindre, og vi vil selvsagt opptre deretter. Det er heller ingen økonomer å få øye på som har kritisert oljepengebruken, særlig når det gjelder de budsjettene som har vært. Og hvem ville egentlig tørre det, i den kraftige motgangen vi har hatt? Så det er egentlig bare Arbeiderpartiets nærmest robotiserte retorikk som sier dette om og om igjen, og jeg assosierer igjen, men denne gangen med eventyret om god dag, mann – økseskaft.

Vi løser ikke den situasjonen vi er i, ved polemikk på autopilot og rop om krise ved hver eneste anledning. Det tror jeg vi løser bare ved hardt arbeid for å fremme omstilling, som igjen kan skape nye arbeidsplasser. På 2040-tallet ligger det ikke til meg å vite hva den neste generasjon vil spørre om, men det vil forundre meg hvis de da stiller spørsmål om man hadde en politikk i 2016 som gjorde fondet 6 mrd. kr større eller mindre enn andre politiske partier hadde forslag om, så langt frem. Det spørsmålet man vil få, er: Hva er blitt gjort gjennom 20–30 år for å skape nye arbeidsplasser for en hel generasjon? Politiske resultater om hva vi skal leve av i fremtiden, hva vi skal investere i, hvordan vi skal skape arbeidsplassene, er det det vil bli spørsmål om. Det vil ikke bli spørsmål om akkumulert politisk retorikk.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [\[11:30:40\]](#): Det er litt forunderlig at Høyres finanspolitiske talsmann henfaller til kun retorikk når det gjelder oljepengebruk og ansvarlig budsjettering. Noe av debatten når det gjelder offentlig pengebruk i høst, har jo bl.a. handlet om det budsjettforliket vi fikk, der man finansierte nye varige utgifter ved å skyve på prosjekter, ta ekstraordinære utbytter og ta driftskreditter, men ikke reelt sett nedprioritere andre satsinger.

Det budsjettforliket som kom, gjør jo at man får en større finansieringsutfordring framover enn man hadde før budsjettforliket. Det er summen av alle disse manglende prioriteringene som vi i opposisjonen har påpekt gang etter gang, gjør at man får en dårligere finansiering av velferdsstaten på sikt. Politikk handler også om å prioritere.

I dag skal vi behandle en ny sentraliseringsreform. Det har vært en blå tråd i regjeringens arbeid at alle offentlige virksomheter skal sentraliseres. I politiet ser vi nå en voldsom sentralisering i hele landet, med stor uro rundt den såkalte nærpolitireformen, som har blitt en fjernpolitireform. Vi ser det i kommunal sektor, der regjeringen tross enormt mange ulike former for lokking, økonomisk tvang, og – det er litt parlamentarisk å si – nesten skjulte trusler om at nå må man slå seg sammen. Det gir ingen respons, men nå i siste omgang tror man at man skal begynne med tvangssammenslåinger etter jul.

Vi har sett det på sykehus, og vi har sett det på Nav, der det skal være et framskritt at Nav-brukerne ikke skal kunne møte en person personlig, men at all kontakt skal skje gjennom en PC-skjerm. Og i dagens behandling ser vi det på Skatteetaten. Man skal fjerne ca. 500 statlige stillinger rundt omkring i hele landet og sentralisere etaten til noen få steder. Vi mener det er en feil retning å gå i.

For det første mener vi det er viktig med nærhet til et skattekontor mange plasser. Ta f.eks. mitt eget fylke, Hedmark. Trysil er et typisk sted med veldig mange gjestearbeidere, og det er klokt å ha ID-kontroll i nærheten, så de slipper å reise langt. Det blir lettere for arbeidsgiverne

og gjør det enklere å ha et ordnet og skikkelig arbeidsliv. Det fyller viktige funksjoner, spesielt der det er mye arbeidskraft som er midlertidig i Norge.

Det er også viktige arbeidsplasser for nærmiljøet. Noe vi må tenke på innen offentlig sektor, er at desentraliserte arbeidsplasser skaper et mer variert arbeidsmiljø og gjør at det er lettere for folk å flytte dit og bosette seg der, og at det er lettere for andre bedrifter å få kompetent arbeidskraft fordi det er arbeidsplasser til begge.

Vi kan ikke gjøre som regjeringen gjør nå, at man tenker på hver enkelt statlige eller offentlige etat for seg, og ikke ser på de helhetlige samfunnsvirkningene. De helhetlige samfunnsvirkningene blir veldig store når man sentraliserer arbeidsplasser fra Nav, når man sentraliserer arbeidsplasser fra skatteetat, når man sentraliserer arbeidsplasser fra lensmannskontor, og når man reduserer lokale sykehus og sentraliserer tilbud og arbeidsplasser derfra. I sum gjør det at man får en annen samfunnsutvikling, og man kan bare reise over svenskegrensen og se hvilken samfunnsutvikling det blir. Da får vi et annet land der alt av vekst og kraft skal konsentreres rundt de største byene, og resten av landet gradvis avfolkes. Det har ikke vært noen vellykket politikk for Sverige, og det kommer ikke til å bli noen vellykket politikk for Norge. Norge må ikke bli Sverige. Vi har ført en mye mer fornuftig politikk, som har gjort at vi har utviklet hele landet.

Det skal være endringer, men den voldsomme sentraliseringen som nå skjer innenfor Skatteetaten, mener vi er uklok. Den fører til sentralisering av lokalsamfunn, og den gir dårligere tilbud til lokale næringsdrivende og lokalmiljøet.

Det er synd at ikke flere i Stortinget er mer bekymret for den sentraliseringen denne reformen fører med seg. Jeg håper at flere enn Kristelig Folkeparti, når det kommer til stykket, velger å stemme imot reformen. For dette er ikke en god reform, det er ikke en gjennomtenkt reform, og den fører til et dårligere tilbud.

I Norge har vi veldig høy tillit til Skatteetaten. Det er en stor kapital at vi har tillit mellom innbyggere og skatteetat, og nærhet til disse tjenestene i nærmiljøet er en del av det som gjør at vi har et høyt tillitsforhold, og vi bør videreutvikle det.

Jeg tar opp våre forslag i saken og håper at flere partier, når det kommer til stykket, ser at det er klokt å se hele landet, ikke bare Oslo sentrum.

Line Henriette Hjemdal overtok her presidentplassen.

Presidenten: Representanten Trygve Slagsvold Vedum har tatt opp de forslagene han refererte til.

Marianne Marthinsen (A) [\[11:35:33\]](#): Nå er ikke debatten om nysalderingen stedet for det store slaget om tilstanden i norsk økonomi og hvorvidt den økonomiske politikken fungerer eller ikke. Det er og skal være en teknisk justering. Men salderingen gir jo Stortinget viktig informasjon om hvordan året faktisk har utviklet seg, og hvorvidt de forutsetningene vi la til grunn da vi behandlet budsjettet for et år siden, har stått seg.

Det har lenge vært varslet lysning i økonomien. Da vi behandlet 2017-budsjettet for et par uker siden, kunne vi f.eks. lese i Gul bok at veksten i norsk økonomi ser ut til å være på vei opp igjen, understøttet av en kraftfull økonomisk politikk. Lignende passuser kunne vi lese da

vi behandlet 2016-budsjettet for et drøyt år siden. Vi har ved flere anledninger siden da – og i og for seg tidligere også – hørt både finansminister og statsminister forsikre om at den økonomiske politikken virker kraftfullt, at ledighetstoppen snart er nådd, og at bedre tider kommer.

Når jeg bruker litt tid på dette innledningsvis, er det fordi vi har fått en nysaldering til behandling hvor inntekter fra skatter og avgifter nedjusteres med 15 mrd. kr for Fastlands-Norge, hvor overføringen til Statens pensjonsfond utland, SPU, reduseres med 82 mrd. kr, hvor overføringen fra SPU foreslås økt med 3,5 mrd. kr, hvor oljekorrigert underskudd øker, og hvor den underliggende utgiftsveksten øker, sammenlignet med de tallene som lå til grunn, da vi behandlet budsjettet i fjor.

De anslagene var rett og slett for optimistiske. Nå når vi er på vei inn i et nytt budsjettår hvor det er lagt til grunn at vi skal opp i en vekst på 1,7 pst. for Fastlands-Norge, og hvor det er forutsatt at de aller viktigste vekstbidragene utover privat forbruk skal komme fra eksport og bedriftsinvesteringer, må vi i hvert fall bruke litt tid på å reflektere rundt det.

Det som gjør meg bekymret, er at det er lite i tallene som nå tyder på at det er noen stor vekst i eksporten. Det er lagt til grunn en vekst i vare- og tjenesteeksporten på 4,3 pst. Men hvis vi ser på det siste året fra november 2015 til november 2016, har eksporten faktisk falt med 1,8 pst. Industriproduksjonen fortsetter å falle, og bedriftsinvesteringene er lave.

Dette er ikke noe forsøk på svartmaling eller å snakke Norge ned. Det er mer et uttrykk for en reell bekymring nå når vi står ved en korsvei og vi ser at fasiten for inneværende år ble mer dyster enn vi la til grunn, og hvor det ut fra en vurdering av hvordan de viktigste vekstdriverne faktisk utvikler seg nå, er grunn til i hvert fall å spørre seg om hvorvidt det er en reell risiko for at vi ser den samme type fasit når vi kommer til nysalderingen neste år. Så får vi ta den store debatten om hva det betyr for den økonomiske politikken, seinere. Det er ikke rom for det i dag. Men i og med at representanten Flåtten startet ballet litt her, er det i denne sammenhengen verdt å nevne de merknadene knyttet til Innst. 5 S som Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet står sammen om, og hvor vi uttrykker dyp skepsis til at stadig mer oljepenger brukes til å dekke løpende utgifter over statsbudsjettet. Dette er ikke snakk om motkonjunkturpolitikk, men om at én av sju kroner som brukes i budsjettet, hentes fra SPU, og at det i stor grad er løpende utgifter som dekkes.

Situasjonen er fundamentalt annerledes nå enn den var i 2008–2009 med finanskrisen. Det overrasker meg litt at representanten Flåtten har en så lettvinnt analyse. Det er klart at når oljepengebruken etter hvert utgjør en så stor del av budsjettet og dekker løpende utgifter, blir vi også sårbare for mulig feilinnretning av økonomien og nedbygging av konkurranseutsatt industri.

Til slutt vil jeg kort nevne saken om skattekontorstrukturen. Det har vært Arbeiderpartiets holdning gjennom mange år, også mens vi selv satt i regjering, at plassering av skattekontor er en oppgave som hører til regjeringen. Det mener vi fortsatt. Vi mener det ikke er hensiktsmessig at Stortinget i plenum skal bestemme hvor skattekontorene skal ligge. Men det betyr ikke at vi er likegyldige til hvilke prinsipper som skal ligge til grunn når regjeringen gjør denne type vurderinger. Det å bygge gode fagmiljøer, det å ha en effektiv struktur, er selvsagt veldig viktig, men det er også helt nødvendig å ta hensyn til at Norge er et langstrakt land. De geografiske avstandene er mange steder store, og det har vært viktig for oss å få på

plass merknader om at reell reiseavstand må være en del av vurderingen. Det regner jeg med at regjeringen merker seg.

Jeg tar med dette opp Arbeiderpartiets forslag.

Presidenten: Representanten Marianne Marthinsen har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Roy Steffensen (FrP) [\[11:40:52\]](#): Dette er årets siste dag, og jeg tenker at det som kan sies om budsjettet, er blitt sagt, så jeg har ikke tenkt å bruke mye tid på dette.

Jeg registrerte, som representanten Flåtten, at Arbeiderpartiet har en del merknader inne om oljepengebruk, men jeg ser for meg at dette er en diskusjon og debatt som vi skal fortsette for fullt i året som kommer. Det blir et langt år med valgkamp, og dette temaet kommer nok til å være veldig sentralt.

Jeg vil bare nevne at i perioden med de rød-grønne doblet oljepengebruken seg fra 69,8 mrd. kr til 136,6 mrd. kr. I den perioden fikk vi ingen nødvendige reformer igangsatt, ingen nødvendige grep for å gjøre noe for en omstilling som vi så var nødt til å komme. Vi opplevde at det var et økt vedlikeholdsetterslep både på vei og jernbane og på offentlige bygg. Dette er noe som denne regjeringen har gjort noe med, så vår økning i oljepengebruk er i tråd med det som var forutsetningen da handlingsregelen ble innført i 2001. Vi bruker mer penger på kunnskap, på forskning, på skattelettelser og på å redusere vedlikeholdsetterslepet på bl.a. vei og jernbane. Men jeg regner med at vi skal fortsette neste år med denne type debatt, så jeg skal ikke trekke ut dette særlig lenger.

Jeg vil benytte anledningen til å takke komiteen for godt arbeid i det året som har vært. Vi har fått på plass en skattereform som bl.a. skal senke selskapsskatt og skatten for personer til 23 pst. innen 2018. Etter noen ekstrarunder klarte vi å få landet et statsbudsjett også for 2017. Jeg vil med det ønske komiteens medlemmer og ansatte en god jul og et godt nytt år, og så møtes vi til ny dyst i 2017.

Presidenten: Jeg er sikker på at representanten Steffensen mente at det var siste møte i stortingssalen dette året – og ikke siste dag i året.

Trine Skei Grande (V) [\[11:43:17\]](#): Det var en viktig presisering, for mange av oss har tenkt å nyte de siste dagene av året!

Jeg skal ikke gjenta budsjettdebatten, så jeg kommer egentlig bare med en stemmeforklaring som angår Dokument 8:119 S for 2015–2016, representantforslaget fra Senterpartiet. Venstre kommer til å stemme for forslag nr. 3 primært og kommer til å støtte forslag nr. 1 sekundært, sånn som jeg regner med stemmegivningen vil bli lagt opp. Grunnen til det er at vi har kjempet hardt for å få flyttet ut arbeidsplasser, og dette må ses i den helheten.

Men bare så det er sagt: Jeg hørte representanten fra Senterpartiet sitt flammende innlegg for skattekontor, men det er viktig å ha med seg litt historie, sjøl om Senterpartiet har forlatt salen. For i 2011 la Senterpartiet i regjering ned 48 skattekontor, i 2012 foreslo de å legge ned 70, men fordi det ble så mye bråk, ble det bare lagt ned 55.

Så da er ikke hundre og ett ute, men hundre og tre ute for den som prøver å argumentere for at dette er reformer man er imot. Vi må være med og fornye velferdsstaten til enhver tid. Vi må

være med og fornye strukturen vår til enhver tid, og vi må være med på endring. Det er en endring som Senterpartiet er for i regjering og imot i opposisjon, ved enhver anledning. Så hvis man ikke vil møte seg sjøl i døra, gjelder det å ha en god plan for hvordan man skal få arbeidsplasser ut rundt omkring i landet, men det betyr ikke at man ikke skal endre noe i offentlig sektor. Det mente heller ikke Senterpartiet da de satt i regjering.

Snorre Serigstad Valen (SV) [\[11:45:22\]](#): Jeg setter stor pris på representanten Skei Grandes retoriske evner, men når det snakkes om å møte seg selv i døra, vil jeg – uten å spille opp til tidenes debatt – minne om at Venstre nylig har reddet regjeringen, igjen, og belønnes ifølge ryktene med Per-Willy Amundsen som ny statsråd. Så kan jo alle reflektere litt over det på egenhånd.

Jeg hadde egentlig bare tenkt å varsle at SV stemmer for Arbeiderpartiets forslag nr. 1 i Innst. 5 S for 2016–2017, og om det er nødvendig, tar jeg opp forslagene vi er med på i Innst. 149 S for 2016–2017. Jeg vil understreke at effektiviseringen som følger av digitalisering og ny teknologi i statlige etater, bør brukes til å skaffe til veie et bedre tilbud til innbyggerne og ikke sentralisere og effektivisere bare for innsparingens skyld. Jeg vil legge til at vi i SV ikke forstår helt det hensiktsmessige i å bygge ned Skatteetatens tilstedeværelse rundt omkring i landet, gitt den oppmerksomheten f.eks. arbeidslivskriminalitet nå omsider ser ut til å få i det offentlige ordskiftet.

For øvrig merker jeg meg at Høyre på få år har blitt et parti som ikke bare forsvarer, men entusiastisk forsvarer, en helt eksplosiv økning i oljepengebruken. Det må jo være en «tip of the hat» – som det heter på godt norsk – til finansminister Siv Jensen, som jeg for øvrig vil ønske god jul.

Jeg vil også ønske god jul til komiteen, til presidenten og til stortingssekretariatet og takke for om ikke alltid like godt samarbeid, så i hvert fall et ganske gemyttlig et, gjennom hele 2016.

Statsråd Siv Jensen [\[11:47:13\]](#): La også meg få lov til å benytte anledningen til å ønske finanskomiteen og Stortinget en riktig god jul, og ikke minst takke for godt og konstruktivt samarbeid gjennom et krevende år.

Først noen få ord om salderingen av budsjettet for 2016: Vi behandler altså dette budsjettet for tredje gang. Vi står ved utgangen av året, og salderingen er først og fremst en teknisk gjennomgang av budsjettet. Det er ikke en stasjon for å gjøre store nye satsinger eller å endre innretningen på finanspolitikken. Det er derimot en anledning til å reflektere over budsjettpolitikken gjennom det året som har gått, og når vi nå ser oss tilbake, er det tydelig tegn på at politikken virker. Norsk økonomi er i bedring. Sammen med rekordlav rente og styrket konkurransevne er den aktive finanspolitikken en viktig årsak til at aktiviteten i fastlandsøkonomien øker, og at det er utsikter til høyere vekst fremover.

Så noen ord om ny kontorstruktur i Skatteetaten. Skatteetaten har et svært viktig samfunnsoppdrag. Etaten skal påse at skatter og avgifter blir riktig fastsatt og innbetalt. Det arbeidet sikrer inntekter, som er selve grunnlaget for offentlig virksomhet. Når regjeringen har gjort endringer i Skatteetatens kontorstruktur, er det for å sikre at etaten er i stand til å løse samfunnsoppdraget sitt på en god og effektiv måte også i fremtiden. Den nye kontorstrukturen i Skatteetaten er godt begrunnet og tilstrekkelig utredet. Det er ikke nødvendig at regjeringen legger saken frem for Stortinget. Stortinget ble i statsbudsjettet for 2017 orientert om at Skattedirektoratet har fått fullmakt til å gjennomføre ny kontorstruktur, og det ble for ordens

skyld gjort på akkurat samme måten i 2011, da Senterpartiet selv satt i regjering og ga Skattedirektoratet fullmakt til å legge ned 121 kontorer i Skatteetaten.

Etaten mener selv at dagens struktur ikke er tilpasset etatens behov. Etaten er tydelig på at kompetansen i dag er spredt på for mange og små fagmiljøer, og at ressursene bør disponeres annerledes enn i dag. Digitalisering av Skatteetatens tjenester, bl.a. selvangivelsen, har redusert behovet for personlig oppmøte ved skattekontorene betydelig. Antall henvendelser til kontorene over skranke er nesten halvert de siste fire årene, og etatens oppgaveløsning er nå i stor grad uavhengig av geografi.

Så har etaten vært svært tydelig på at kompetansen i etaten bør samles i færre og større fagmiljøer, som vil gi større slagkraft på viktige områder i forbindelse med økonomisk kriminalitet, arbeidsmarkeds kriminalitet og identitetsforvaltning. Større enheter vil også gi mer likebehandling og økt rettssikkerhet for skattyterne. Derfor har regjeringen valgt å legge stor vekt på de faglige vurderingene.

Jeg merker meg at det er noen nyanserte standpunkter knyttet til dette blant partiene på Stortinget. Jeg merker meg også at det er et flertall for at dette blir gjennomført. Jeg har stor forståelse for at det lokalt er ønske om å beholde statlige arbeidsplasser. Regjeringen har imidlertid et ansvar for at statsforvaltningen er organisert på en måte som gir god og effektiv oppgaveløsning for landet som helhet, og jeg mener den nye strukturen balanserer ulike hensyn på en god måte.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Marianne Marthinsen (A) [\[11:51:13\]](#): Først av alt vil jeg benytte anledningen til å ønske finansministeren riktig god jul. Jeg er helt sikker på at hun også setter pris på at det er noen roligere dager i vente.

Vi har gjennom flere år med budsjettforslag fra denne regjeringen, og påfølgende budsjettforhandlinger og budsjettforlik, blitt vant til kreative måter å dekke inn disse forlikene på. Vi har hatt poseavgift, flypassasjeravgift, skyving av prosjekter og diverse andre kreative krumspring for å finansiere forlikene. Det som har vært en mer generell bekymring som vi har framført, handler om tendensen til å finansiere langsiktige utgifter med engangsinntekter. I år har vi fått et helt nytt tilskudd til rekken av kreative inndekningsmetoder, og det er å hente penger ut av nysalderingen – 100 mill. kr – for å være med på å finansiere forliket. Da vil jeg rett og slett spørre: Er det en framgangsmåte som finansministeren vil anbefale at Stortinget tar i bruk – sånn på generell basis?

Statsråd Siv Jensen [\[11:52:26\]](#): Sånn på generell basis vil jeg si at regjeringen og samarbeidspartiene fører en ansvarlig økonomisk politikk. Det har vi gjort i en tid med betydelige utfordringer for norsk økonomi. Det har vært to hendelser i løpet av svært få år som har lagt beslag på stort handlingsrom. Det ene var migrasjonsbølgen som traff Europa, og som vi kontant måtte håndtere i fjor høst. Det har vært en vellykket politisk håndtering av regjeringen og stortingsflertallet. Det andre er det største oljeprissjokket norsk økonomi har opplevd på 30 år, med etterfølgende arbeidsledighet og mange mennesker som føler uro. Det har regjeringen også møtt, sammen med samarbeidspartiene, med en tiltakspakke som er treffsikker mot de næringer og landsdeler som er særlig berørt. I tillegg har vi lagt betydelig vekt, og brukt en betydelig del av handlingsrommet, på de omstillingsutfordringene norsk økonomi må gjennom.

Marianne Marthinsen (A) [\[11:53:24\]](#): Jeg har stor respekt for at både flyktningkrisen og oljeprisfallet har vært store utfordringer for regjeringen – og for Stortinget som plenum, i og for seg. Men verken flyktningkrisen eller oljeprisfallet var noe nytt i 2016. Det er utfordringer vi har tatt med oss, og som vi må anta at regjeringen har planlagt for. Så jeg gjentar det som var mitt opprinnelige spørsmål: Jeg lurer rett og slett på om finansministeren mener at det er en god idé at Stortinget etablerer som praksis å hente penger ut av nysalderingen for å finansiere deler av neste års budsjett, og dermed forsterker tendensen til at langsiktige og permanente utgifter finansieres med kortsiktige inntekter.

Statsråd Siv Jensen [\[11:54:10\]](#): Jeg er ikke enig i representanten Marthinsens påtatte bekymring knyttet til dette. Jeg kan kanskje også minne om at det er riktig at hendelser som inntraff både i 2014 og senhøsten 2015, hvor migrasjonsbølgen virkelig traff Norge, selvfølgelig også preger norsk økonomi ved utgangen av 2016. Alt annet ville vært oppsiktsvekkende, og det regner jeg med at også Arbeiderpartiet tar hensyn til når de vurderer helheten i økonomien.

Men alt i alt mener jeg at budsjettopplegget for 2016 har vært håndtert på en god måte. Vi ser nå at optimismen er på vei tilbake. Næringslivet melder om større optimisme, det samme gjør husholdningene. Det er gledelig. Det er for tidlig å avblåse de utfordringene vi står overfor, men det går i riktig retning, og det er jeg veldig godt fornøyd med ved utgangen av 2016.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [\[11:55:12\]](#): Finansminister Siv Jensen har vært statsråd i tidenes mest sentraliserende regjering. Vi har sett at når det gjelder sykehus, politi, Nav og kommuner ønsker man sentralisering og har tro på stordrift på alle samfunnets områder. Nå er det skatteetaten som ikke er stor nok – 500 arbeidsplasser skal sentraliseres bort fra store og små steder. Man ønsker ifølge regjeringen at Norge skal bli et bedre land med all sentraliseringen. Ser statsråd Siv Jensen at summen av sentraliseringen kan endre Norge i negativ retning?

Statsråd Siv Jensen [\[11:55:49\]](#): Det er bare én utfordring med påstanden til Slagsvold Vedum, og det er at den er feil. Regjeringen har ikke iverksatt sentraliseringsreformer. Regjeringen har iverksatt effektiviseringsreformer for å utnytte skattebetalernes penger på en bedre måte, så også når vi nå gjør endringer i Skatteetatens kontorstruktur. Jeg skal bare minne representanten Slagsvold Vedum om at den regjeringen han selv satt i, foreslo å redusere antall skattekontorer med over hundre tilbake i 2011. Da var det åpenbart nødvendig, sett med Senterpartiets øyne. Nå kaller man det sentralisering.

Det er altså ikke riktig. Den nye strukturen innebærer at en del arbeidsplasser flyttes, men ikke til Oslo. Det handler ikke om sentralisering. Det handler om en etat som må være til stede i områder med stor næringsaktivitet, en etat som må kunne tiltrekke seg rett kompetanse, og som må bygge opp store og solide fagmiljøer for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet i større omfang.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [\[11:56:53\]](#): Vi har sett erfaringene av de samme reformene i Danmark. De har hatt én stor effektiviseringsgevinst med kommunereformen, og det er at man har lagt ned sykehjem. Stordrift innenfor helsesektoren har vært den største effektiviseringsgevinsten, ifølge Folketinget. Et slikt samfunn ønsker ikke vi å ha, men det ønsker tydeligvis Fremskrittspartiet. Det er feil vei, det er en uklok vei. Mitt spørsmål er: Ser ikke Siv Jensen som statsråd at det kan være noen utfordringer med summen av sentraliserende tiltak når det gjelder politi, Nav, skattekontor, sykehus og kommune?

Statsråd Siv Jensen [\[11:57:29\]](#): Igjen: Påstanden er feil. Det er ikke gjennomført sentraliseringsreformer, men reformer for å sikre innbyggerne bedre tjenester der de bor. Jeg skjønner at representanten Slagsvold Vedum er mest opptatt av antall kontorer. Jeg er mest opptatt av oppgaveløsning. Det har vært en viktig premiss for politireformen å få flere politifolk ut der folk bor og har behov for tjenestene. Slagsvold Vedum er opptatt av hvor kontorene ligger. Jeg mener det er feil fokus.

Jeg synes ikke det er relevant å sammenlikne med Danmark, eller med Danmarks iver etter å legge ned sykehjem. Denne finansministeren er opptatt av det motsatte – å legge til rette for en god og solid kommuneøkonomi slik at det kan utvikles bedre pleie- og omsorgstjenester rundt omkring i alle landets kommuner i årene som kommer. Behovene kommer til å øke. Det handler om å ha nok antall sykehjemsplasser, men det handler vel så mye om å ha gode tjenester, slik at landets eldre kan bo hjemme lengst mulig og føle seg trygge.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [\[11:58:30\]](#): I dag vedtar Stortinget sin tilslutning til Fremskrittspartiets plan om å sentralisere Skatteetaten med 500 arbeidsplasser. Regjeringen har lenge varslet at man skal flytte ut et visst antall arbeidsplasser. Vil det være færre eller flere enn de 500?

Statsråd Siv Jensen [\[11:58:48\]](#): Igjen: Påstanden er feil. Dette er ikke et forslag om å sentralisere Skatteetaten. Det er et forslag om å gjøre Skatteetaten mer slagkraftig i en tid hvor utfordringene er annerledes enn for få år siden. Vi er altså i en situasjon der vi har hatt mange debatter i denne salen, hvor vi har drøftet behovet for sterkere enheter for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, for å ta opp kampen mot økonomisk kriminalitet. Det er et oppdrag som Skatteetaten tar på største alvor. Når de selv ut fra et faglig grunnlag mener at det er forutsetningen for å kunne gjøre den jobben bedre, løse de oppgavene bedre og øke tryggheten i det norske samfunnet uansett hvor man er bosatt, mener jeg man skal lytte til de faglige rådene og ruste etaten med en struktur som skaper slagkraftige, store, gode fagmiljøer som bidrar til å bekjempe økonomisk kriminalitet. Jeg trodde at det også var noe Senterpartiet var opptatt av, men det er ikke så lett å få øye på hva Senterpartiet egentlig mener i denne saken.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Siri A. Meling (H) [\[12:00:10\]](#) (ordfører for sak nr. 4): Arbeidshverdagen til dem som arbeider på skattekontorer rundt omkring i landet, er i endring. Antall besøkende på skattekontorene er blitt nesten halvert de siste fire årene, og digitalisering av etatens tjenester medfører at oppgaveløsningen i større grad enn tidligere er uavhengig av geografi.

Skatteetaten gjør en stor og viktig jobb i en virkelighet som blir stadig mer kompleks, og som setter strenge krav til kompetanse og samarbeid på tvers av ulike etater, så vel som internt i selve Skatteetaten. Arbeid knyttet til økonomisk kriminalitet, arbeidslivskriminalitet, identitetsforvaltning og en stadig mer globalisert økonomi, er krevende.

Summen av dette, utfordringer og forventninger, gjør at Skatteetaten selv har vurdert at dagens kontorstruktur ikke er tilpasset etatens behov og de krav som stilles for å løse oppgavene på en god og effektiv måte i årene fremover. De ønsker at ressursene i større grad

samles i større fagmiljøer med en tilstedeværelse i områder med høy næringsaktivitet og mulighet for å bygge gode og fleksible kompetansemiljøer. Høyre støtter denne tilnærmingen.

Betydningen av både kompetanse og samarbeid på tvers av etater viser seg bl.a. i de nye sentrene mot arbeidslivskriminalitet som er etablert de siste årene, med representanter fra Skatteetaten, politi, Arbeidstilsynet og Nav, som gir gode resultater. I budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene ble det også gitt ytterligere ressurser til nye slike sentre.

Jeg er glad for at Skatteetaten i sin egen anbefaling til ny kontorstruktur har tatt hensyn til både en regional fordeling av arbeidsplassene, og ikke minst at en viderefører og videreutvikler tilpasset informasjon og oppsøkende tjenester for brukergrupper som har behov for dette.

Jeg er glad for at et flertall stiller seg bak regjeringens politikk på dette området og støtter regjeringens anbefaling om å legge Skatteetatens eget forslag til grunn, med tillegg for fire kontorer i Askim, Otta, Sandefjord og Gjøvik.

I representantforslaget fra Senterpartiet foreslås det at denne saken skal legges frem for Stortinget til behandling. Dette er et underlig forslag og ville i så fall bryte med det Senterpartiet selv gjorde som en del av regjeringen Stoltenberg II i forbindelse med statsbudsjettet for 2011, hvor Skattedirektoratet fikk fullmakt til å legge ned hele 121 kontorenheter i Skatteetaten. Det kan ikke være en standard for Senterpartiet i posisjon og en annen standard for Senterpartiet i opposisjon. Jeg er derfor glad for at flertallet går inn for å vedlegge dette forslaget protokollen.

Lisbeth Berg-Hansen (A) [\[12:03:09\]](#): Selv om jeg er en relativt stor forbruker av Skatteetatens tjenester, ser jeg faktisk at det er mulig å endre kontorstrukturen uten at det går ut over tilbudet til brukerne.

Jeg tror heller ikke at vi som har sete i denne salen, er de som har de beste forutsetningene til å vurdere hvor det enkelte kontoret skal ligge. Men dette til tross, vil jeg, i likhet med representanten Marianne Marthinsen, understreke betydningen av flertallsmerkningen, at Skatteetaten tar hensyn til de reelle reiseavstandene når kontorstrukturen skal fastlegges.

Så vil jeg for første og – jeg lover – eneste gang benytte anledningen til å sende en julehilsen hjem, nærmere bestemt til Brønnøysund. Jeg vil be finansministeren om å ta en liten ekstrarunde med Skatteetaten, knyttet til kontorstrukturen på Helgeland. Det er fortsatt ganske mange som oppsøker skattekontorene, og nettopp med bakgrunn i reelle reiseavstander, er det altså ganske stor forskjell å legge linjalen på et kart versus å kjøre bil, og ofte mange ferjer. Jeg ser heller ikke bort fra at det fins lignende eksempler andre steder i landet.

Helt til sist slutter jeg meg hjertelig til alle ønsker om en god jul til alle sammen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 3–5.